

Aktuella domslut för vägföreningar

Text: Advokat Håkan Weberyd, Optimus Advokatbyrå

Foto: Mostphotos

Mark- och miljödomstol godkände vägförenings användning av asfaltkross

En kommun i Hallands län förelade en vägförening att bland annat omgående upphöra med användning av asfaltkross på sin väg och att styrka att asfaltkrossen inte innehöll stenkolstjära. Vägföreningens överklagade beslutet till länsstyrelsen som gick på kommunens linje varför frågan hamnade på mark- och miljödomstolens bord att avgöra. Domstolen upphävde beslutet.

Vid återanvändning av äldre asfalt måste man vara uppmärksam på förekomst av stenkolstjära som innehåller miljö- och hälsoskadliga polyaromatiska kolväten (PAH) som är cancerframkallande. Användning av asfaltkross kan kräva tillstånd eller anmälan enligt miljöbalkens regler. Med denna bakgrund gick kommunen hårt fram med tunga förelägganden mot föreningen trots att föreningen köpt asfaltkrossen från en etablerad leverantör som även levererar till allmänna vägar och som står under tillsyn av miljöskyddsmyndigheten i en grannkommun.

Kommunen lät sig alltså inte nöjas med att en etablerad leverantör tillhandahållit asfaltkrossen och föreningen tvingades att utföra ytterligare provtagning av asfaltkrossen och analysrapporten visade på värden långt under de som enligt föreningen godtagits i rättspraxis för användning av asfaltkross som slitlager på vägbana. Kommunen invände med att uppmätta värden trots allt översteg en av Naturvårdsverket angiven haltnivå för minde än ringa risk, och ansåg därför att det var tveksamt om den asfaltkross som lagts ut på vägen skulle få ligga kvar.

Domstolen hänvisar i sina skäl till bland annat till rapporter som Väg- och trafikforskningsinstitutet och Statens geotekniska institut publicerat som visar att låga halter av PAH ger ringa risk för miljöpåverkan. Domstolen konstaterar vidare att det än så länge saknas riktvärden för innehåll av stenkolstjära i återvinningsmassor i Sverige. Enligt domstolen tillämpar Malmö-, Göteborg- och Stockholms kommuner riktvärden som innebär att vid halter mindre än 70 mg/kg PAH 16 betraktas massorna som fria från stenkolstjära och kan då användas fritt, dvs både som slitlager och bärlager på väg. Domstolen fann inte skäl att luta sig mot den av kommunen åberopade vägledningen av Naturvårdsverket då den inte ansågs vara juridiskt bindande och dessutom var under utvärdering, dessutom framgick det av naturvårdsverkets vägledning att när avfall utgör en del i ett bundet material var verkets nivåer olämpliga att använda.

Domstolen fann att vägföreningen kunnat redovisa dokumentation som gav att den använda asfaltkrossen innehåller en halt om 1,6 mg/kg PAH 16 och att alltså risken för asfaltkrossens negativa miljöpåverkan var mindre än ringa. Domstolen nämnde särskilt att kostnaderna för de åtgärder kommunen förelagt vägföreningen översteg åtgärdernas miljönytta.

Föreningen kom dock inte undan den tillsynsavgift på 3 825 kr som kommunen tagit ut!

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, 2018-02-22, mål nr M 3665-17

Domslut forts

Mark- och miljööverdomstolen klargör att andelstalsröstning inte får ske vid val

Vid en samfällighetsförenings föreningsstämman drev styrelsen som procedurfråga igenom att personal skulle ske genom andelstalsomröstning. Ett antal medlemmar klandrade detta förhållandet till domstol. **Mark- och miljööverdomstolen* ger dem rätt i principfrågan men ändrade ändå inte föreningsstämmans beslut.**

Under återopande av att det är av ekonomisk betydelse vem som har en förtroendepost i föreningen drev som sagt styrelsen igenom att det vid omröstning i valfrågor skulle användas andelstalsmetoden istället för huvudtalsmetoden. Bakgrunden till styrelsens inställning bottnade i hävdade tidigare brister i förvaltningen tidigare styrelser som inneburit stora ekonomiska förluster.

Mark- och miljödomstolen fastslog att 49 § lag om förvaltning om samfälligheter inte ger möjlighet till att val ska ske genom andelstalsomröstning. Endast vid ekonomiska frågor kan sådan omröstning ske, enligt domstolen är sådant som inverkar på storleken av kost-

nadsbidragen, dvs uttaxeringen. Domstolen gav som exempel, fördelning av överskott, överlåtelse- eller upplåtelse av mark och avtal med entreprenörer. Mark- och miljödomstolen upphävde med denna grund alla beslut om val som skett på föreningsstämman.

Överprövande instans Mark- och miljööverdomstolen slog fast den rättsprincip som mark- och miljödomstolen uttalat men valde dock att inte upphäva de val som prövades i domstolen, detta då de inte framkommit av protokollet annat än att besluten fattats med acklamation. Kardemumman av Mark- och miljödomstolens beslut var att vid val ska frågan avgöras enligt huvudtalsmetoden, men då ingen omröstning fanns noterad i protokollet ansågs besluten fattade genom acklamation och då spelade den bakomliggande omröstningsprincipen ingen betydelse!

**Svea Hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, 2018-03-28, mål nr F 6971-17*

Lantmäteribeslut om avregistrering ska överklagas till förvaltningsrätt

Enligt 33 § anläggningslagen kan ett anläggningsbeslut upphöra att gälla, till exempel om anläggningen, kanske en väg, inte blivit utförd inom av lantmäteriet bestämd tid.

Om lantmäteriet får in en anmälan från ägare till i anläggningen deltagande fastighet om att anläggningsbeslutet har förfallit så är de skyldiga att utreda detta. Om lantmäteriet kommer fram till att anläggningsbeslutet har förfallit så är den enda reglerade följden att anläggningen tas bort ur fastighetsregistret. Det krävs då en ny anläggningsförrättning!

Svea Hovrätt, Mark och miljööverdomstolen har nu fastställt att ett sådant lantmäteribeslut är att se som ett så kallat registerbeslut och varför ett eventuellt överklagande ska prövas av förvaltningsdomstol och inte av mark- och miljödomstol.

Svea Hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, 2018-02-13, mål nr F 6397-17

